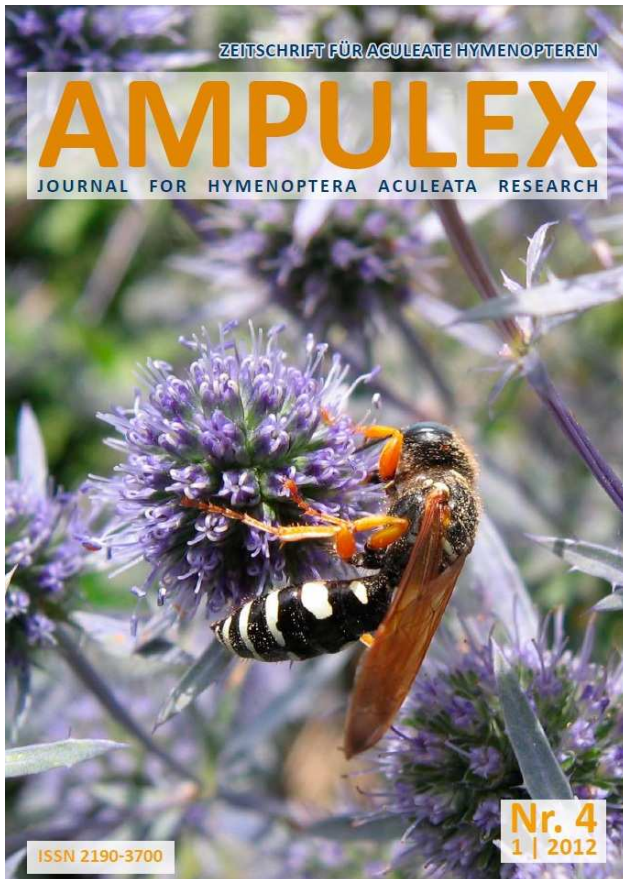

Ampulex 4

Jan Smit

Zojuist is van het Duitse tijdschrift voor hymenopterologen Ampulex nummer 4 verschenen. Dit tijdschrift is via Internet binnen te halen van : www.ampulex.de

In dit vierde deel diverse artikelen over faunistische en biologische zaken van aculeaten in Duitsland. Maar ook een artikel over nieuwe soorten *Bembix* van de Canarische eilanden.

Belangrijk voor veel Nederlandse hymenopterologen is het artikel waarin Christian Schmid-Egger kritische opmerkingen maakt bij de *Andrena*-tabel van de Zwitsers (Amiet et al. 2010). Hij verwijt deze Zwitsers dat ze met betrekking tot de taxonomie veel recent onderzoek niet hebben meegenomen en soortnamen gebruiken die al gesynonimiseerd zijn, of soorten synonimiseren, die wel goed te onderscheiden zijn. Hier haalt hij o.a. de artikelen aan over de onderzoeken in ons land naar de status van *Andrena rosae* en *Andrena stragulata*, die zoals is aangetoond synoniem zijn (Reemer et al. 2008). En meer van dit soort voorbeelden.

Degenen van ons die met dit werk determineren, doen er goed aan deze opmerkingen door te nemen en eventueel bij te schrijven in hun Amiet-tabel.

Ook heeft Schmid-Egger aanmerkingen op de tabellen, waarbij volgens hem vaak moeilijke kenmerken gebruikt worden, terwijl er gemakkelijkere kenmerken bestaan om soorten te onderscheiden. Als voorbeeld geeft hij o.a. de kleurkenmerken van de haren, die vaak verbleken, zeker als de dieren in alcohol bewaard zijn.

Literatuur

- Amiet, F., M. Hermann, A. Müller, R. Neumeyer, 2010. Fauna Helvetica 26, Apidae 6. - Schweizerische Entomologische Gesellschaft, 316 p.
- Reemer, M, D.S.J. Groenenberg, C.v.Achterberg, T.M.J. P., 2008. Taxonomic assessment of *Andrena rosae* and *A. stragulata* by DNA-sequencing (Hymenoptera: Apoidea: Andrenidae). - Entomol Gener 31(1): 21-32.

Resultaten van onderzoek

Erik van der Spek

Onderzoekers publiceren hun resultaten regelmatig in vaktijdschriften. Van een van deze artikelen hier een samenvatting.

Pywell, R.F, W.R. Meek, L. Hulmes, S. Hulmes, K.L. James, M. Nowakowski, C. Carvell, 2011. Management to enhance pollen and nectar resources for bumblebees and butterflies within farmed landscapes. - Journal Insect Conservation 15: 853-864.

Samenvatting

Verbetering aanbod pollen en nectar in agrarisch landschap

Wereldwijd is de diversiteit aan hommels, vlinders en andere bestuivende insecten drastisch aan het afnemen. De meest effectieve methode om de abundantie en diversiteit van hommels in het agrarisch landschap te verbeteren is het zaaien van eenvoudige, goedkope mengsels met bloemplanten die rijk zijn aan pollen en nectar, zoals voorgeschreven volgens de Britse agrarisch natuurbeheer programma's. Onderzocht is welk zaadmengsel, twee regelingen hebben ieder een ander mengsel, en welk maaibeheer bij perceelrandbeheer met een mengsel van kruiden en grassen het beste resultaat heeft. Geadviseerd wordt een zaadmengsel te gebruiken met kruiden die midden in het seizoen bloeien zoals rode klaver *Trifolium pratense*, basterdklaver *Trifolium hybridum*, gewone rolklaver *Lotus corniculatus* en de laatbloeiende soorten

knoopkruid *Centaurea jacea* en Muskuskaasjeskruid *Malva moschata*. De laatste soorten zijn vooral van belang omdat ze bloeien tijdens de reproductieperiode van de hommelskolonies.

Sterk concurrerende grassen moeten niet in het zaadmengsel opgenomen worden. Verder onderzoek naar de wenselijkheid van het volledig verwijderen van grassen is gewenst. Deze grassen zijn wel van belang als voedselplant voor vlinderrupsen, maar mogelijk is het effectiever daarvoor aparte plekken in te richten. Bij dit beheer ontbreekt voedsel voor hommelskoninginnen en vroege vlinders. Daarom wordt aanbevolen verspreid door het landschap vroegbloeiende plantensoorten aan te planten of de aanwezige te beschermen (wilg *Salix*, appel *Malus*, witte dovenetel *Lamium album*, hondsdrif *Glechoma hederacea*).

De huidige Britse beheerrichtlijn om de perceelranden in de zomer, mei of begin juni, te maaien bevordert de bedekking met kruiden en verlengt de bloeitijd. De precieze datum van maaien moet afhangen van het groeistadium, de seizoenvariatie en geografische verschillen. Zodat de bloei piekt en de meeste pollen en nectar aanwezig zijn wanneer daar de grootste behoefte aan is bij de hommels en vlinders van het agrarische landschap. Bij voorkeur moet het maaisel verwijderd worden. Het maaien in de zomer beperken tot 50% van de oppervlakte vermindert de mogelijke schade aan zich voortplantende vlinders en aan nesten van hommels. Ook bij uitstekend beheer van perceelranden zijn deze perceelranden met drachtplanten maar 3-4 jaar effectief en is daarna opnieuw inzaaien nodig.

Belgische berichten

Op de website www.natuurbericht.be van onze zuiderburen zijn de afgelopen tijd diverse stukjes over bijen en wespen verschenen, vervaardigd door Natuurpunt Studie, van de hand van Jens D'Haeseleer.

Enkele titels:

- Oliekevers met een geurtje lokken bijen in de val
- Zeldzame roodrandzandbijen gespot in Vlaanderen
- Zwoele herfst lijkt vroege lente.
- Aziatisch steekspel voor het eerst in België.
- Tweelobbige wolbij, nieuw voor Vlaanderen.
- Zilverlinde nefast voor hommels?